

**BELGISCHE SENAAT****ZITTING 1989-1990**

23 NOVEMBER 1989

**Voorstel tot wijziging van artikel 33bis  
van het Reglement van de Senaat****VERSLAG****NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET  
REGLEMENT UITGEBRACHT  
DOOR DE HEER EGELMEERS**

Op haar vergaderingen van 19 januari en 16 februari jongstleden heeft de Commissie voor het Reglement het voorstel van de heer Lallemant onderzocht tot wijziging van artikel 33bis van het Reglement van de Senaat met het oog op het verlenen van een recht van repliek aan de senator die een mondelinge vraag heeft gesteld.

Volgens de indiener is de reden waarom al te veel interpellaties gehouden worden over minder belangrijke onderwerpen waarbij de regeringsverantwoordelijkheid en zelfs de ministeriële verantwoordelijkheid niet in het geding komen en waar een eenvoudige mondelinge vraag beter op zijn plaats zou zijn, te zoeken in het feit dat het bij die laatste procedure volgens het reglement onmogelijk is te repliceren op het antwoord van de Minister.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

De heren Swaelen, voorzitter; Bock, Capoen, Mevr. Delruelle-Ghobert, de heren De Seranno, Erdman, Flagothier, Gijs, Henrion, Mevr. Herman-Michielsens, de heren Lallemant, Langendries, Mouton, Op 't Eynde, Mevr. Panneels-Van Baelen, de heren Paque, Seeuws, Toussaint, Vandekerckhove, Van den Broeck, Vannieuwenhuize en Egelmeers, rapporteur.

**R. A 14663***Zie :***Gedr. St. van de Senaat :**

576-1 (1988-1989) : Voorstel.

**SENAT DE BELGIQUE****SESSION DE 1989-1990**

23 NOVEMBRE 1989

**Proposition de modification de l'article  
33bis du Règlement du Sénat****RAPPORT****FAIT AU NOM DE LA COMMISSION  
DU REGLEMENT  
PAR M. EGELMEERS**

Lors de ses réunions des 19 janvier et 16 février derniers, la Commission du Règlement a examiné la proposition de M. Lallemant tendant à modifier l'article 33bis du Règlement du Sénat en vue de reconnaître un droit de réplique au sénateur qui a posé une question orale.

Selon l'auteur de cette proposition, si trop d'interpellations portent sur des sujets secondaires qui ne mettent nullement en cause la responsabilité gouvernementale ni même ministérielle, et qui de ce fait justifieraient plutôt une simple question orale, c'est notamment parce que dans cette dernière procédure, il est réglementairement impossible de répliquer à la réponse du Ministre. C'est pourquoi il propose d'aménager les questions orales en « mini-

Ont participé aux travaux de la Commission :

MM. Swaelen, président; Bock, Capoen, Mme Delruelle-Ghobert, MM. De Seranno, Erdman, Flagothier, Gijs, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Lallemant, Langendries, Mouton, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Seeuws, Toussaint, Vandekerckhove, Van den Broeck, Vannieuwenhuize et Egelmeers, rapporteur.

**R. A 14663***Voir :***Document du Sénat :**

576-1 (1988-1989) : Proposition.

Daarom stelt hij voor om van de mondelinge vragen « mini-interpellaties » te maken, door eerst aan de steller van de vraag en vervolgens aan de Minister een kort recht van repliek te verlenen, binnen een strikt beperkte spreektijd.

Met de indieners is de Commissie van oordeel dat die hervorming het dubbel voordeel zou bieden dat de mondelinge vragen worden geherwaardeerd en dat het probleem van de devaluatie van de interpellaties gedeeltelijk wordt opgelost.

Een lid steunt dit voorstel, maar twijfelt toch of die vernieuwing tijdswinst zal meebrengen: volgens hem wordt door de mogelijkheid om de Regering te onderwerpen zonder dat haar verantwoordelijkheid in het geding komt, een vorm van interpellatierecht geboden aan de senatoren van de meerderheid.

In verband met de vraag over welke middelen de Voorzitter zal beschikken om een senator te overtuigen zijn interpellatie te wijzigen in een mondelinge vraag, is de Commissie het erover eens dat dit delicate probleem ook in de toekomst op informele wijze dient te worden geregeld, door bemiddeling van de fractievoorzitter en, zo dat nodig mocht zijn, door een beslissing van de Commissie voor de parlementaire werkzaamheden.

Om rekening te houden met de langere duur van de mondelinge vragen « nieuwe formule » heeft de Voorzitter voorgesteld, bij amendement op het eerste lid van artikel 33*bis*, 2, dat er voortaan in plaats van « een halfuur », « een uur » per week wordt aan besteed.

Het enige artikel, aldus geamendeerd, wordt eenparig aangenomen.

Dit verslag is eenparig door de 12 aanwezige leden goedgekeurd.

*De Rapporteur,*  
I. EGELMEERS.

*De Voorzitter,*  
F. SWAELEN.

interpellations », en donnant d'abord à l'auteur de la question, ensuite au Ministre, un bref droit de réplique, dans un temps de parole strictement limité.

La Commission a estimé, avec l'auteur, que cette réforme offrirait le double avantage de revaloriser les questions orales et de remédier partiellement au problème de la dévaluation des interpellations.

Tout en appuyant cette proposition, un membre a cependant émis des doutes quant au fait que cette innovation puisse se solder par un gain de temps: d'après lui, permettre d'interroger ainsi le Gouvernement sans mettre en jeu sa responsabilité revient en effet à ouvrir un certain droit d'interpellation aux sénateurs de la majorité.

Quant à la question de savoir de quels moyens disposera le Président pour convaincre un sénateur de convertir une interpellation en question orale, la Commission a convenu que ce problème délicat continuerait à se régler de manière informelle, avec la médiation du chef de groupe et, au besoin, l'arbitrage de la Commission du travail parlementaire.

Pour tenir compte de la durée plus longue des questions orales « nouvelle formule », le Président a proposé, par un amendement à l'alinéa 1<sup>er</sup> du n° 2 de l'article 33*bis*, d'y consacrer désormais non plus « une demi-heure », mais bien « une heure » par semaine.

L'article unique de la proposition, ainsi amendé, a été adopté à l'unanimité.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 12 membres présents.

*Le Rapporteur,*  
I. EGELMEERS.

*Le Président,*  
F. SWAELEN.

**WIJZIGINGEN VOORGESTELD  
DOOR DE COMMISSIE**

Artikel 33*bis* van het Reglement van de Senaat wordt gewijzigd als volgt:

1° in het eerste lid van nr. 2 worden de woorden « een halfuur » vervangen door de woorden « een uur »;

2° het derde lid van nr. 2 wordt vervangen door het volgende lid: « De Minister beschikt over ten hoogste vijf minuten. »;

3° het nr. 3, geschrapt op 12 oktober 1983, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

« 3. De senator die de vraag gesteld heeft, beschikt met uitsluiting van elk ander lid van de Senaat, over een recht van repliek na het antwoord van de Minister. Deze repliek mag niet langer dan vijf minuten duren.

De Minister kan een laatste antwoord geven dat niet meer dan drie minuten in beslag mag nemen. »

**MODIFICATIONS PROPOSEES  
PAR LA COMMISSION**

L'article 33*bis* du Règlement du Sénat est modifié comme suit:

1° à l'alinéa 1<sup>er</sup> du n° 2, les mots « une demi-heure » sont remplacés par les mots « une heure »;

2° l'alinéa 3 du n° 2 est remplacé par l'alinéa suivant: « Le Ministre dispose de cinq minutes au maximum. »;

3° le n° 3, supprimé le 12 octobre 1983, est rétabli dans la rédaction suivante:

« 3. Le sénateur qui a posé la question dispose, à l'exclusion de tout autre membre du Sénat, d'un droit de réplique à la réponse du Ministre. La durée de cette réplique ne peut excéder cinq minutes.

Le Ministre peut donner une dernière réponse qui ne peut excéder trois minutes. »